

กฎหมายล้มละลาย

การบรรยายครั้งที่ ๓

โดย อาจารย์ ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำ

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

ณ เนติบัณฑิตยสภา

ขั้นตอนการดำเนินคดีล้มละลาย

๑. การยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอ (ม.๕, ๑๐, ๘๒, ๘๘)
๒. คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือยกฟ้องหรือยกคำร้องขอ (ม.๑๔, ๘๔, ๘๘, ๘๙)
๓. วันนัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ (ม.๑๐๔-๑๐๖, ๑๐๘)
๔. วันนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก (ม.๓๑, ๓๖)
(พิจารณาคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย) (ม. ๔๕-๖๐)
๕. การนัดไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย (ม.๔๒)
๖. คำพิพากษาให้ล้มละลาย (ม.๖๑)
๗. วิธีการที่จะหลุดพ้นจากการล้มละลาย: ประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย (ม.๖๓) ปลดจากล้มละลาย (ม.๖๗/๑, ๗๑, ๘๑/๑) และ การยกเลิกการล้มละลาย (ม. ๑๓๕)

การขอให้ล้มละลาย

หมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย

หมวด ๒ กระบวนพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้ตาย

หมวด ๓ กระบวนพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๔ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ (๑)

ในคดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง จก.บรรยายฟ้องว่า ล.๑ ทำสัญญากู้เงินไปจาก จก. ๓ ล้านบาท ตกลงให้ดอกเบี้ย้อัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี และ ล.๒ จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้ของ ล. ๑ ต่อจก. โดยมีข้อตกลงว่า หากบังคับจำนองแล้วยังไม่พอชำระหนี้ ล. ๒ ยอมให้จก.บังคับจาก ทรัพย์สินอื่นของ ล.๒ ได้จนกว่าจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วน จล.ทั้งสอง ผิดนัดไม่ชำระหนี้คืนตามสัญญา จล.ทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัว และเป็นหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคำนวณถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท ขอศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจล.ทั้งสองเด็ดขาดและพิพากษาให้จล.ทั้งสองล้มละลาย... (ต่อหน้าถัดไป)

ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๔ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ (๒)

ปรากฏว่า จล.ทั้งสองไม่ได้ยื่นคำให้การ ศาลล้มจึงมีคำสั่งว่า จล.ทั้งสอง
ขาดนัดยื่นคำให้การ เมื่อสืบพยานจน.ไปจนเสร็จและ จล.ทั้งสองไม่มี
พยานมาสืบ ศาลล้มพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามฟ้อง
จึงมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ จล.ทั้งสองเด็ดขาด

ให้วินิจฉัยว่า คำสั่งของศาลล้มฯ ที่สั่งว่า จล.ทั้งสองขาดนัดยื่น
คำให้การก็ดี คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดก็ดี ชอบด้วย
กฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ สมัยที่ ๖๔ (๑)

- ม. ๑๓ ไม่ได้บัญญัติว่าจำเลยจะต้องยื่นคำให้การด้วย ดังนั้น ในคดีล้มละลาย จำเลยจะยื่นคำให้การหรือไม่ก็ได้ หากจำเลยไม่ยื่นคำให้การก็ไม่ถือว่าจล.ขาดนัดยื่นคำให้การ คำสั่งของศาลล้มที่สั่งว่าจล.ทั้งสองขาดนัดยื่นคำให้การจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เทียบ ฎ. ๓๐๒๖/๕๑)
- คดีสำหรับ ล. ๑ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามฟ้องว่า ล.๑ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา มีหนี้สินล้นพ้นตัวเป็นหนี้จก. ไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท และหนี้ตามส. กู้เงินเป็นหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ครอบคลุมเกณฑ์ตามม.๕ ที่จก.อาจฟ้องล้มได้ ดังนั้น การที่ศาลล้มพิทักษ์ทรัพย์สินของ ล. ๑ ได้ขาดจึงชอบด้วยม. ๑๔ แล้ว

ธงคำตอบ สมัยที่ ๖๔ (๒)

- ~~• โจทก์บรรยายฟ้องว่า... โจทก์เป็นเจ้าหนี้มีประกันสำหรับ จำเลยที่ ๒ บรรยายฟ้องไม่ชอบ ม. ๑๐ (๒) ศาลชอบที่จะไม่รับฟ้อง จก. สำหรับ ล. ๒ ไว้พิจารณาตั้งแต่แรก (เทียบ ฎ. ๒๑๕๓/๕๐) และเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบฯ แม้ ล. ๒ ไม่ได้ให้การต่อสู้ไว้ ศาลก็ยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ป.วิ.พ. ม. ๑๔๒(๕) ประกอบ พรบ.จัดตั้งศาลล้มฯ ม. ๑๔~~
- คำตอบตามกฎหมายปัจจุบัน ตาม ป.พ.พ. ม.๗๒๗/๑ วรรคหนึ่ง โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ เป็นคดีล้มละลายตาม พรบ.ล้มฯ มาตรา ๑๐ (๑) ศาลต้องพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ ๒ ได้ขาดจึงไม่ชอบ

ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๘ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๑ เม.ย. ๕๘ คำทำ ส.ฎจากธนาคาร จำนวน ๑๐ ล้านบาท มี
ข้อตกลงจะชำระต้นเงินพร้อมคบ.คืนภายใน ๑ ปี และแดงนำที่ดินมาจด
ทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ดังกล่าว โดยมีข้อตกลงด้วยว่าหากบังคับ
จำนองแล้วยังไม่พอชำระหนี้ แดงยินยอมให้ธนาคารยึดทส.อื่นออกขาย
ทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้จนครบ แต่กิจการค้าที่ดำและแดงทำร่วมกัน
ประสบภาวะการขาดทุน โดยยังไม่ได้ชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยแก่
ธนาคาร เมื่อวันที่ ๑ ต.ค. ๕๘ ธนาคารจึงเป็นโจทก์ฟ้องดำและแดงเป็น
จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ต่อศาลล้มละลายกลางว่า จำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้น
ตัว จก.ตีราคาทส.ที่จำนองมาในฟ้องเป็นเงิน ๕ ล้านบาท เมื่อหักกับ
จำนวนหนี้แล้ว จล.ทั้งสองยังเป็นหนี้โจทก์ไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท

ขอให้ศาลพิพากษาให้จล.ทั้งสองเป็นบุคคลล้มละลาย
ล. ๑ ยื่นคำให้การว่า หนี้เงินกู้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ จก.จึงไม่มี
อำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง ส่วน ล. ๒ ไม่ยื่นคำให้การต่อสู้คดี
ศาลล้มมีคำสั่งว่า ล. ๒ ขาดนัดยื่นคำให้การ เมื่อพิจารณาคดีแล้ว
เสร็จ ศาลล้มเห็นว่าข้อเท็จจริงได้ความตามฟ้อง จึงมีคำสั่งพิทักษ์
ทรัพย์ของ จล.ทั้งสองเด็ดขาด ตาม พ.ร.บ.ล้ม ม. ๑๔...

ให้วินิจฉัยว่า การที่ศาลล้มมีคำสั่งว่า ล. ๒ ขาดนัดยื่น
คำให้การก็ดี มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดก็ดี ชอบ
ด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ (๑)

- ม. ๑๓ กฎหมายไม่ได้กำหนดวันยื่นคำให้การเหมือนคดีแพ่งสามัญ จด.จะยื่นคำให้การหรือไม่ก็ได้ ดังนั้น แม้ ล. ๒ ไม่ยื่นคำให้การต่อผู้คดีก็ไม่ถือว่า ล. ๒ ขาดนัดยื่นคำให้การ การที่ศาลล้มมีคำสั่งว่า ล. ๒ ขาดนัดยื่นคำให้การจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ล. ๑ หนี้ตาม ส.กู้เงินเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน แม้จะยังไม่ถึงกำหนดชำระ จก.ก็มีอำนาจฟ้อง ข้อเท็จจริงครบ ม. ๕ คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ล. ๑ ตาม ม. ๑๔ จึงชอบด้วยกฎหมาย

ธงคำตอบ (๒)

- สำหรับ ถ. ๒ จก.ในฐานะเจ้าหนี้มีประกัน แต่มี ปพพ.ม. ๗๒๓/๑
ข้อตกลงยกเว้นเป็นโมฆะ จึงไม่ผ่านเงื่อนไข ม. ๑๐ (๑) คำสั่งพิทักษ์
ทรัพย์ของ ถ. ๒ เด็ดขาด ตาม ม. ๑๔ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อสอบสมัยที่ ๗๔

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งพิพากษาให้จำเลยทั้งสองกับพวกรวม ๕ คน ร่วมกันชำระเงิน ๕ ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ของจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระ ให้ยึดทรัพย์จำนองที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๑๗ ของจำเลยที่ ๑ ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสองกับพวกออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนกว่าจะครบ ภายหลังศาลมีคำพิพากษา จำเลยทั้งสองกับพวกไม่ชำระหนี้ โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำนองดังกล่าว ขณะนี้อยู่ระหว่างขายทอดตลาด โจทก์ขอตีราคาทรัพย์จำนองดังกล่าวตามราคาประเมินของเจ้าพนักงานบังคับคดีจำนวนหนึ่งล้านบาท

ข้อสอบสมัยที่ ๗๔ (ต่อ)

คำนวณถึงวันฟ้อง จำเลยทั้งสองคงค้างชำระหนี้ โจทก์เป็นเงิน ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อนำราคาประเมินทรัพย์สินจำนองหักกับจำนวนหนี้แล้วคงเหลือหนี้ ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์สืบหาทรัพย์สินอื่นๆของจำเลยทั้งสองแล้วแต่ไม่พบ จำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัว ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยทั้งสองล้มละลาย จำเลยที่ ๑ ไม่ยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาจำเลยที่ ๒ ให้การว่า ราคาที่แท้จริงของที่ดินทรัพย์สินจำนองสูงกว่าราคาที่ดินที่โจทก์กำหนดมากซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้แล้ว เหลือหนี้ยังไม่ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท คำฟ้องของโจทก์จึงไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติล้มฯ มาตรา ๑๐ (๒)

ข้อสอบสมัยที่ ๓๔ (ต่อ)

ประกอบกับที่ดินทรัพย์จำนองยังมีได้ขายทอดตลาด หนี้ตามฟ้องจึงยังไม่
อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน นอกจากนี้การที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้ง
สองเป็นคดีล้มละลายโดยไม่ฟ้องจำเลยร่วมอีก ๓ คน ในคดีแพ่งด้วยเป็น
การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ขอให้ยกฟ้อง ศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้ว
วินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามฟ้อง จึงมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลย
ทั้งสองเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๔
ให้วินิจฉัยว่า คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดชอบด้วย
กฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ สมัย ๗๔

ในการพิจารณาว่าเจ้าหนี้ซึ่งฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายเป็นเจ้าหนี้มีประกัน
หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาว่าเจ้าหนี้ดังกล่าวมีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้
หรือไม่ คดีนี้ปรากฏว่าโจทก์มีเพียงทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ที่จำนองไว้เป็น
ประกันหนี้ โจทก์จึงมีฐานะเป็นเจ้าหนี้มีประกันเฉพาะในส่วนของจำเลยที่ ๑
ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๖ การฟ้องคดีเฉพาะใน
ส่วนของจำเลยที่ ๑ เท่านั้นที่โจทก์ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ ในส่วนของ
จำเลยที่ ๒ ซึ่งโจทก์มิได้มีฐานะเป็นเจ้าหนี้มีประกันจึงไม่ต้องปฏิบัติตาม
มาตราดังกล่าว คำฟ้องโจทก์จึงชอบแล้ว

ธงคำตอบ สมัย ๗๔ (ต่อ)

ส่วนที่จำเลยที่ ๒ โต้แย้งว่าหนี้ตามฟ้องของโจทก์ยังไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนนั้น เมื่อหนี้ที่โจทก์นำมาฟ้องจำเลยทั้งสองให้ล้มละลายเป็นหนี้ตามคำพิพากษาจึงเป็นหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนแล้ว แม้จะยังมีได้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองก็ไม่อาจทำให้หนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนแล้วกลับกลายเป็นหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนแต่อย่างใด

ธงคำตอบ สมัย ๗๔ (ต่อ)

ส่วนที่จำเลยที่ ๒ โต้แย้งประการสุดท้ายว่าโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต เพราะไม่ได้ฟ้องจำเลยร่วมอีกสามคนด้วยนั้น เนื่องจากมูลหนี้ตามคำพิพากษาพิพากษาให้จำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกันรับผิดชอบหนี้ ดังนั้นเจ้าหนี้จะเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้แต่ละคนใดคนหนึ่งสิ้นเชิงหรือแต่โดยส่วนก็ได้ตามแต่จะเลือก แต่ลูกหนี้ทั้งปวงก็ยังคงต้องผูกพันอยู่ทั่วทุกคน จนกว่าหนี้นั้นจะได้ชำระเสร็จสิ้นเชิงตามปพพ. ม. ๒๕๑ เมื่อหนี้ที่จำเลยทั้งสองกับพวกต้องรับผิดชอบมิได้ชำระแก่โจทก์ โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองในฐานะลูกหนี้ร่วมชำระหนี้ทั้งหมดแก่โจทก์ โดยการฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีล้มละลายได้ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังยุติตามฟ้อง คำสั่งของศาลล้มละลายกลางที่ให้พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดจึงชอบแล้ว (เทียบฎีกาที่ ๕๖๗๖/๖๐)

๒. การขอให้ล้มละลายในกรณีอื่น

๒.๑ ในกรณีที่ลูกหนี้ตาย (หมวด ๒)

(ฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้)

๒.๑.๑ กรณีที่ลูกหนี้ตายก่อนถูกฟ้องคดี (ม. ๘๒ – ๘๔)

- ป.วิ.พ. ม. ๑(๑๑) “คู่ความ” หมายความว่า บุคคลผู้ยื่นคำฟ้องหรือถูกฟ้องต่อศาล...

ฎ. ๔๒๖๒/๒๕๕๖ (ม.๘๓, ๒๒, ๒๔)

การที่โจทก์ฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของ ส. ตาม
พรบ.ล้มๆ โดยมีคำขอให้หมายเรียก ข. ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดก
ของ ส. เข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตาย จึงชอบด้วยบทบัญญัติ
ดังกล่าวแล้ว ส่วนที่ ข. ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีอื่น
ก่อนโจทก์ฟ้องคดีนี้ หาได้กระทบสิทธิของโจทก์ที่จะฟ้อง
ขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ที่ตายแต่อย่างใดไม่

ญ. ๒๔๖๘/๒๕๕๖

ตามคำให้การของ ล. ๔ ปฏิเสธว่า ล. ๔ ไม่ใช่ทายาทหรือ
ผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์สินของ ล. ๕ ที่ตาย หรือว่า
ตนไม่ยอมรับฐานะเช่นนั้นตามกฎหมาย ศาลจึงต้องไต่สวน
ให้ได้ความดังกล่าวและมีคำสั่งตาม พรบ.ล้มฯ ม. ๘๓ ว.สอง
แต่ศาลล้มละลายกลางมิได้ดำเนินการ คงพิจารณาสืบพยาน
โจทก์ไป จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ...

ฎ. ๗๒๘๐/๒๕๖๐

- แม้ผู้ตายยื่นฎีกาหนีตามคำพิพากษาที่จก.นำมาเป็นมูลฟ้อง ขอให้จัดการมรดกของผู้ตายก็ตาม แต่โดยผลของคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ย่อมผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษา หรือมีคำสั่งนับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่ง จนถึงวันที่คำพิพากษา หรือคำสั่งนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับ หรืองดเสียตาม ป.วิ.พ. ม. ๑๔๕ ประกอบพรบ.จัดตั้งศาลล้มฯ ม.๑๔ จึงเป็นหน้าที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน จก. ย่อมนำมาฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตายได้

ฎ. ๓๒๘๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

- ผู้ตายต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษาต่อเจ้าหนี้อย่างลูกหนี้ร่วม เจ้าหนี้จะเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้แต่ละคนใดคนหนึ่งสืบเชิง หรือแต่โดยส่วนก็ได้ตามแต่จะเลือกตาม ป.พ.พ. ม.๒๕๑ การที่เจ้าหนี้ได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินซึ่งมีราคา ประเมินขณะยึดและราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ใช้สำหรับเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมซึ่งไม่ว่าจะพิจารณาโดยใช้ราคาใด ก็เพียงพอที่จะชำระหนี้แก่โจทก์ในส่วนที่จำเลยทั้งห้าต้องรับผิดชอบร่วมกันแล้ว ประกอบ กับ ป.วิ.พ. ม. ๒๘๔ วรรคหนึ่ง (เดิม) (ม. ๓๐๐ ปัจจุบัน) บัญญัติห้ามมิให้ยึด หรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ให้แก่ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าฤชาธรรมเนียมในการ บังคับคดี เจ้าหนี้ซึ่งเป็น โจทก์ย่อมไม่สามารถที่จะบังคับคดียึดหรืออายัด ทรัพย์สินของผู้ตายซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมเพิ่มเติมได้อีก กรณีมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ จัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตายตามพรบ.ล้มฯ มาตรา ๘๒

ฉ. ๑๒๕๘/๒๕๐๓

- เมื่อศาลพิจารณาแล้วได้ความจริงตามหลักเกณฑ์ที่ ม. ๘๒ บัญญัติไว้ ม. ๘๔ กำหนดให้ศาลมีคำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้โดยไม่ต้องมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ กองมรดกของลูกหนี้ได้ขาดแต่อย่างใด
- ม. ๘๕
- ม. ๘๖ เปรียบเทียบ ม. ๑๓๒

๒.๑.๒ กรณีที่ลูกหนี้ได้ถึงแก่ความตายในระหว่างการ พิจารณาคดีหรือเมื่อศาลได้มีคำพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว

- ม. ๘๓, ฎ.๓๓๖๖/๔๐, ๑๕๖๔/๔๓
- จำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตายระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์จึงไม่อาจมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดตาม พรบ.ล้มฯ ม. ๑๔ ดังโจทก์ฎีกาขอมาได้ ศาลฎีกาจึงพิพากษาให้จัดการทรัพย์มรดกของลูกหนี้ ตาม ม. ๘๔
- ประเด็นว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
- หากลูกหนี้เป็นนิติบุคคล ฎ. ๒๕๔/๕๕ และ ๑๘๑๐/๕๕ (ป.พ.พ. ๑๒๗๓/๑ - /๔) จก. ไม่มีอำนาจฟ้องนิติบุคคลที่นายทะเบียนจัดชื่อออกแล้วศาลยังไม่ได้มีคำสั่งจัดชื่อกลับเข้าสู่ทะเบียนก่อนฟ้อง

๒.๒ ในกรณีลูกหนี้เป็นนิติบุคคล (หมวด ๓)

๒.๒.๑ ผู้ชำระบัญชีขอให้นิติบุคคลล้มละลาย (ม. ๘๘)

- ฎ. ๑๑๗๒/๒๕๒๑

การที่ผู้ชำระบัญชียื่นคำร้องขอให้นิติบุคคลล้มละลายตาม ม. ๘๘ นั้น ไม่จำกัดว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินไม่พอกับหนี้สินเป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด

- และ ม. ๘๘ ว.๒ บัญญัติให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนิติบุคคลนั้นเด็ดขาดโดยทันที โดยไม่จำเป็นต้องไต่สวนพยานของผู้ชำระบัญชีแต่อย่างใด

๒.๒.๒ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือ จ.พ.ท. มีคำขอให้บุคคลซึ่งเป็น
หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบละลายตามห้างหุ้นส่วนได้

- ม. ๘๕ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นกรณีตามหมวด ๑ หรือหมวด ๓
- ป.พ.พ. ม. ๑๐๒๕ อันว่าห้างหุ้นส่วนสามัญนั้นคือ ห้างหุ้นส่วน
ประเภทซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนหมดทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกันเพื่อหนี้
ทั้งปวงของหุ้นส่วนโดยไม่มีจำกัด
- ม. ๑๐๓๐ เมื่อใดห้างหุ้นส่วนซึ่งจดทะเบียนปิดนัดชำระหนี้
เมื่อนั้นเจ้าหนี้ของห้างหุ้นส่วนนั้นชอบที่จะเรียกให้ชำระหนี้เอา
แต่ผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งก็ได้
- ม. ๑๐๓๓(๒) และ ๑๐๘๐

ฎ. ๑๑๗๒/๒๕๖๑

- ตามบทบัญญัติของ ม. ๘๕ มีประเด็นให้พิจารณาเพียงว่า ผู้ถูกขอให้ล้มละลายตามห้างเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดจริงหรือไม่เท่านั้น โดยบุคคลดังกล่าวไม่มีอำนาจต่อสู้อย่างดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ของห้าง หรือมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

ฎ. ๓๐๕๓/๔๕, ๑๓๒๐๓/๕๓,

๔๒๒๘/๕๘, ๒๔๕๘/๕๘ และ ๔๔๓๑/๖๐

แม้เดิมโจทก์จะเคยฟ้องห้ามหุ้นส่วนจำกัดและหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัด
ความรับผิดชอบให้ล้มละลายพร้อมกันแต่แรก โดยศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์
ทรัพย์เฉพาะของหุ้นส่วนจำกัดเด็ดขาดและยกฟ้องหุ้นส่วนไม่จำกัด
ความรับผิดชอบเพราะมีเหตุอันสมควรที่จะไม่ให้ล้มละลาย ต่อมาเมื่อศาล
พิพากษาให้หุ้นส่วนจำกัดล้มละลาย เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือ จ.พ.ท.
ยังคงมีสิทธิที่จะยื่นคำขอเพื่อให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด
ล้มละลายตาม ม. ๘๕ ได้อีก โดยไม่เป็นฟ้องซ้ำเพราะประเด็นที่ต้อง
วินิจฉัยตามคำฟ้องเดิมและคำร้องอาศัยเหตุต่างกัน
(ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๓)

ฎ. ๒๕๓๓/๒๕๔๔ และ ๒๓๓๘/๒๕๕๒

- หุ่นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบที่จะถูกขอให้
ล้มละลายตามห้างตาม ม. ๘๕ ได้นั้น ต้องเป็นหุ่นส่วนอยู่
ในขณะที่โจทก์ฟ้องและขณะที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
ของห้างเด็ดขาดด้วย

(ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๖)

๒.๓ การขอให้ล้มละลายตามกฎหมายพิเศษ

๒.๓.๑ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกง
ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๓.๒ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.
๒๕๔๔

คำอธิบาย กฎหมายล้มละลาย

พิมพ์ครั้งที่

๙

- การดำเนินคดีล้มละลาย
- กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ รวมทั้งลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑)

ชีพ จุลมนต์

อดีตประธานศาลฎีกา

ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ภาษาอังกฤษ สำหรับ นักกฎหมาย

English for Lawyers

สำหรับนิสิตนักศึกษากฎหมายทุกระดับรวมทั้งชั้นเนติบัณฑิตและ
ผู้เตรียมตัวสอบเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการ
ผู้ช่วยทุกสนาม

ดร.กนก จุลมนต์
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา
ดร.สุรชาติพิทย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

คำนำ

(พิมพ์ครั้งที่ 5)

การพิมพ์ครั้งที่ 5 ผู้เขียนทั้งสองได้เพิ่มเติมเนื้อหา ได้แก่

- 1) ข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 75 (สอบ 9 เมษายน 2566)
- 2) ข้อสอบการอ่านจับใจความผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบ 15 กรกฎาคม 2566)
- 3) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยอัยการผู้ช่วย (สนามใหญ่) (สอบ 29 เมษายน 2566)
- 4) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษอัยการผู้ช่วย (สนามใหญ่) (สอบ 29 เมษายน 2566)
- 5) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบ 4 มีนาคม 2566) และ
- 6) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบ 4 มีนาคม 2566)

ทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาเดิมจากการพิมพ์ครั้งก่อน ๆ และเพิ่มเติมข้อสังเกต และเทคนิคในการทำข้อสอบตามระเบียบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการสมัคร การสอบคัดเลือก และการทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วย ผู้พิพากษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567 (มีผลใช้บังคับ 20 มกราคม 2567) ด้วย

ผู้เขียนทั้งสองคนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการ ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายที่มีส่วนช่วยให้ นิสิต นักศึกษา และผู้เตรียมตัวสอบ วิชาภาษาอังกฤษในสนามต่างๆ สามารถทำความเข้าใจข้อสอบข้อนี้ได้ดีและสอบผ่านการสอบคัดเลือก หรือการทดสอบความรู้ในสนามต่างๆ ตามที่ใช้หนังสือเล่มนี้ตั้งเป้าหมายไว้

ดร.กนก จุลมนต์ และ ดร.สุรชาติพิทย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล
กุมภาพันธ์ 2567